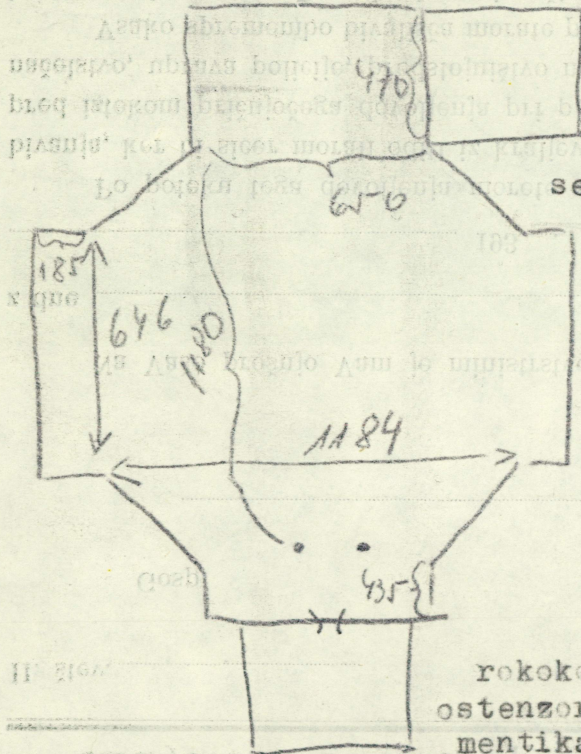

Slika kraja in c.

11.Slov.1931,L.VII,št.23, str.184.

Glava apostola, ki se nahaja v Sadnikarjevi zbirki v Kamniku je iz skupine vnebovzvetja Marije v S. cerkvi v Samrtnem v Tuhinju.

Stele, XIX, 1923, str. 63.

Glavni del cerkve osmerokotnik oz. pravokotnik (kvadrat) s porezanimi ogli. Vse štiri glavne smeri se odpirajo z loki na sev. jug. za plitve kupole na vzh. in zap. v ne nekoliko globlji pravokotnikih za vel. oltar in kor, pred zapadno stranico je zvonik. Zakristija je prizidana ob prezbiteriju na juž. strani.

Omara za kelih in paramente iz 18. stol.

1. kelih z okroglo nogo z vzboklo ornamentiko s cvetlicami. Nodus hruška z angeljskimi glavicami in sadnimi obeski, pozlačena ornamentika, kupa srebrno delo, listi, sadje in cvetje. Zač. 18. stol.

Rokoko relikviar zelo lep. Noga v oval razpo-
tegnjena 8kotna (neenake stranice) vzbokla

rokoko ornamentika in grozdi. Nodus rokoko vaza, ostenzori z žarki. Sprede 2 venca rokoko ornamentika vzboklo in predstavlja sv. Križ

Drugi relikviar prazen. 8kotna vzbokla ornamentirana noga, ~~xxxxxxxxxxxx~~ivazni motiv za nodus. Na žarkih srebrn in zlat venec sadja in rokoko motivov.

Psevdo dragi kamni.

Relikviari z nogo sorodno oni v Stranah. Gestdelna noga v krogu, trikotni

izpolnjeni z graviranimi baročnimi listom zač. 17. stol. 6 list graviran z ornamentiko, ki končuje v ~~parižanki~~ pini in se list zgrba v sredo. Nodus z nabrekli klinami kot v Stranjah. Gori križ s kamni na trilistnih koncih in rumenim Kristovim telesom. Zadnja stran gravirana z listno trto.

Prstne posode: Otlíč bakren z napisom: Vos pro ablundo calices patenas corporalia punificatorio et alia eccl. S. Martini Franc: Mich: Pagloviz vic. loci fieri fecit 1731.

Manjša posoda v obliki globokega krožnika z enakim napisom in letnico.

Bakren lavabo tolčeno delo iz bakra z rastl. ornamentiko in robovi posnema jočimi, vmes napis IHS: 1737.

Lesen stol naslonjač z letnico 1728.

Stele, XXVIII, 21.10.1924, str. 30-33.

Kor sl ni spredaj na dveh stebrih (kamnitih) križni svodi in zavzema pokrog zgoraj. Glavni prostor kvadrat s porezanimi stranicami, da je 8 kot v krajših stranicah, v oglih po en pilaster, obe sta zgoraj zvezane s kapiteli. Kupola koničasta, v širini manjših stranic apasovi, v širini daljših trikotni, ki se steka v šitirlistu v katerega sredi je štukiran sv. Duh. Stiki polji imajo štukirana rebra.

Oba stranska prostora z oltarji imata banist svod, enako prezbitერი s sosvodnicami od sev. in juga. Okna 2 na kor od str. 2 ob koru v cerkev, štirioglata. Po eno polkrožno nad str. oltarji.

2 pravokotni ob vel. oltarju, 2 pravokotni drugo nad drugim iz sev. stene prezbit. Vrata glavna pod zvonikom, 2 stranski ob koru v ozkih stranicah iz prezbiterja proti jugu v zakristijo. Omara iz sr. 18. stol. ali prve pol. sedaj enostavno pobarvana.

Oprava klopi rezljane z vazami z visnko trto z letnico 1899.

Tlak šamoten. Obhajalna miza marmor z napisom Pridete molimo in pokleknimo pred Gospodom ps. 94.6. Zmagujočemu dal bo skrivne inane in novo ime Skr. raz. 2.17.

Stele, XXVIII, 1924, str. 34-35.

Prostor za kor in prezbitერი sta približno enaka globoka. Stranska po globokosti polovico prezbitერიa.

Prižev pot ima podpis na l.postanji : slikal M.Koželj 1901 po Führichu.

Vel.oltar ima pod glavno duplino podpis 1847 Alex Janeshitsh Bildhauer und Vergolder.

V klaiscistični tradiciji. V glavni duplini kip sv. Martina s sliko pl.o. sv. Martin na oblakih plava proti nebu, spodaj pokrajina s 3 molečimi reveži, bržkone kmet, kmetica in berač. Metzingerjeva ta slika ni, kvečemu če bi bila popolnoma preslikana. Po koloritu in obdelavi gotove partije bi spadale v nekako čas postanka oltarja. Na oltarju so kipi sv. Petra in Pavla, sv.Barbare, Lucije, Apolonije in Katarine - stari, iz 2.pol. ali konca 17.stol.

Kip sv. Martina pozneši, bržkone srede 18.stol. V atiki Kristus od smrti vstal in 3 klečeče figure iz sr.18.stol.2 angelja na volutah sta pa nova in okorna.

Tabernakelj nov, 2 Keruba istega dela kot angelji na volutah.

V cerkvi velik steklen lesteneč

Na vel.oltarju zelo lepi posrebreni svečniki iz getreibene pločevine z rokoko ornamentiko iz sr.18.stol. V slavloku visi nov misijonski križ.

Prižnica zelo plastično občutena iz sr.18.stol.

Str. oltarja M.božje in sv. Jurija, okusno noveši deli(Vurnik).

Na meni oltarja sv. Jurija dobra kopija doprsnega Ecce homo iz ž.c.v Celovcu iz 18.stol.

Juž. stran. oltar s podpisom 1848 A.Janeschitsch. 3 okorni kipi sv. Roka in sv. Boštjana. Glavna slika v lepem baročnem okvirju, predstavlja angelja varuha, ki pelje mladega potnika čez brezno, Kurz v. Goldenstein. Angelj skoro identičen z onim v Oznanenju v župnišču v Kamniku.

V atiki v ovalu sv. nadangelj Mihael, tudi Kurz v- Goldestein. Lesen slika antependij z imenom Jezusovim.

Slika srca Jezusovega na menzi.M.Koželj 1867.Ta in oni oltar bržkone samo predelana iz oltarja 18.stol., kar dokazuje tudi napis na severnem.Renovatum Alex Janeshitsh 1847.Pod podpisom se še vidi stara letnica 1734.Takrat sta tudi kipa sv. Lovrenca in sv. Stefana. Slikan antependij z imenom Marije.

Slika na menzi srce Marije ima podpis M.Koželj.1867. Glavna slika pl.o.sv. Štefan, in layerjevskni.sv. Stefan na oblakih plava k nebu, kjer ga pričakuje sv Trojica in karakteristični Layerjevi angeli. V pokrajini spodaj se pase ta 2 konja. Slika v ovalu v atiki je iz časa postanka oltarja. Predstavlja umor nedolžnih otrok. Ozadje je arhitektura. Na desni Herod na tronu z enim svetovalcem, v spodnjem mati, ki s svojim telesom brani otroka, za njo druga, ki se lovi z napadalcem, ter par figur v ozadju. Slika dobra in razmeroma dobro ohranjena, po koloritu in kompoziciji pada ta slika popolnoma iz dosedaj znane okvira naših velikih baročnih slikarjev. Figuri južnega oltarja sta okorni in brčkone Janežičevi.

Ob juž. str. oltarju krstni kamen na kamnitem stebru. Omara s sv. Duhom in lepo rokoko ornamentiko iz sr.18.stol.

Orgelska omara z rokoko ornamentiko marmornirana, ~~spredaj~~ spredaj okorna slika sv. Davida in sv. Cecilije, istega dela brčkone ne kot v Zg. Tuhinju iz okr. 1830.

V prezbitериu v juž. steni lepa kovana vratca, dvodelna z ~~vsločenim~~ vsločenim v trikotu v obliki gotskega okna z rozeto na vrhu. Dobra! Mogoče še blizu gotiki.

V zvoniku 3 zvonovi. Večja dva železna KIG MCMKVIII. Manjši bronasti z reliefom sv. Jožefa, sv. Frančiška, tr. na križu. z napisom N° 965 opus Antonii Samasa Tabaci 1853.

Vrata okusno rezljana z vazami, reliefi sv. Martin, sv. Jurij ter l.1878. Na portalu v klesanem napisu deloma pod ometom: Divo Martino Er(zmotno R mestoP)

IsCopo TVronensi noViter EXtrVCTa

Zvonik pred glavnim vhodom, nekda na tri strani odprt, sedaj samo na eno. Na oglih lizene in 3 vodorvna beljena in rumeno poglobljena polja. Enostavna lepa nizka piramidna streha iz opeke, kot na celi cerkvi. Vsa cerkev zuna fasa dirana z beljenimi lizenami in rumenkastimi vglobljenimi polji. Zunanjščina odgovarja popolnoma notranjščini, kupola povdarena. Polkrožna okna 3 delna, po navpičnih zidanih delilcih.

Zvonik iam kamnite polkr žne line. Pod streno kaplanije lepe rokoko kanon table zbite.

Svetnik vojščak, les, močno črviv iz sr.18.stol.Slika sv. Janeza Nep. v baročnem okviru očividno atika starega oltarja, spoda 2 angelja.

lm x lm. recei brezizrazna slikarija, mogoče že l.pol.19.stol.

Slika 95 x 135 pl.o. sv. Martin in sv. Stefan stoječa v pokrajini v sredi klečeč berač, ki ga Martin blagoslavlja. Ornati njihovi vsi z rožicam posuti. Precei realistična obdelava obrazov. Zada podpis A:N:P:A^o1768.

4 postne slike 93 x 118 cm.

1. Jezus sreča svojo mater. Od križem ležeč v hribuviti pokrajini, na levi se vidi tempelj Jeruzalemski, dva rablja držita križ od leve sta prišla Janez in Marija vsa v žalosti. Izrazit pogled Jezusov. Tip obraza, dalje posebno Marija v rdečem, rumenem in plavo barvane ter obdelava obleke - Metzinger.

2. V obzidanem dvorišču bičata 2 rablja Jezusa privezanega k nizkem stebru. Verjetno Metzinger.

3. Jezus na Oljski gori, na desni palma, na levi speči apostoli v ozadju od desne iz ozadja prahača Juda z vojniki. Jezus obrnjen iz slike ven, roke sklenjene v molitvi, od zadaj ga drže angeli in mu kaže kelih. Dobra, angelja spominata na Metzingerja, vednar drugače manj govori zanj, kot ostali.

4. Jezus sedeč v ječi s trsom v roki, od leve kleči en rabelj in mu kaže jezik dva druga mu potiskata krono na glavo. Veliko Metzingerjevih potez.

V župnišču pozlačena kovina. 23 cm. 6 delna neokrašena noga, nodus v obliki vaze. Okrašena kupa posrebrena poredstavlja rokoko ornamentiko. V nogi letn.1677.

Kelih 26 cm pozlačena kovina, noga okrogla, zelo široka pokrita z vzboklo ornamentiko, cvetlice in sadni obeski, nodus v obliki baročne vaze, venec predstavlja cvetlično ornamentiko zač.18.stol.

Kelih 26 cm, 6 delna baročna noga, pozlačeno srebro, baročna ornamentika, vzbokla visnka trta, klasice in cvetlice. Nodu sparočen, zavita vaza. Kupa oblečena z vzboklo ornamentiko - nepredrto. Proti sr.18.stol.

Listina v kamniškem farnem arhivu št.13: De vicariatus S.Martini in Valle Tuhinensi in majo 1703.

Ecclesiae 7 cum vicariāli. Prima et vicarialis est in qua sunt 3 altaria integra (S. Martini supra quod est tabernaculum, evang. B.M.V. ab angelo salutata, epist. S. Georgii M.) unaj altare ligneum S. Stephani Protomat.

Stele, XIII, 3-9-1922, str.17.

V lepi zunanji cerkve sv. Martina je takrat (1704.) stal oltar sv. Štefana, s privilegijem, da se je ob shedih endi darevala sv. maša.

A. Kobljar: Drebtinice iz furlanskih arhivov, IMK IV¹., 189⁴, str. 15

Leta 1704. je bila postavljena zakristija na severno stran. Lega - akri stije seveda ni ugajala, ker je želeti, da stoji na južni strani. Poleg tega je bila zidana iz kamnja in zato še bolj vlažna. Zato je zaglovec sklenil se zidati novo, tedanjo pa je spremenil v kapelico Angela varuha. Leta 1704. so kupili srednji zvon. Vlil ga je Janez Nikolaj Boseth. Za podružnicov Selih pa je istimojster vlil večji zvon. Leta 1705. je moral Paglavec popraviti od strele poškodovano streho. Hkrati pa je prenovil streho na župnišču z "bukovimi plohki", kakor sam piše. Leta 1706. je napravil omaro za zakristijo kamniški mizar Jakob Jenčič, kovaško delo pa je prevzel Jakob Šafer. Leta 1707. so kupili novo uro za zvonik, Janez Križaj, loški meščan, je zahteval zanjo 40 gld. in še staro uro povrhu. Leta 1708. so sezidali nov konjski hlev - in kranji - za župniše; Hlev sol. 1732. prepeljali malo stran. Leta 1710. je cerkev napravila apnenico v Drenovcu. S tem apnom so sezidali kapelo, zvonik, kripto in pol, pokopališčne ga zidu. Leta 1711. so zidali od 5. maja do sv. Mihaela kapelo sv. Štefana in zvonik v farni cerkvi; zvonik so dogotovili do polovice višine kapelo.

skoro vso razen svoda, vendar se je novembra že lahko maševalo pri nov m
oltarju. Leta 1712. so dovršili drugo polovico zvonika in svod kapelice
sv. Štefana. Zidal je Jakob Bergant iz Kamnika. Leta 1713. je dala cerkev ap-
no za novo kripto. V župni cerkvi so napravili nove klopi, nov tlak in trde-
ga kamna, ki je bil deloma bel. Beli kamen je bil iz Moravč. Klopi so stal e
do leta 1899. Leta 1716. so popravili pokopališčni zid in ga krili s ško-
dljami, tudi gradivo za zvonikovo streho so pripravljali. Leta 1718 so dokon-
čali zvonikovo streho. Delo je vodil Luka Skok iz Preddvora, Bakreno jabloko
so napravili v Trziču, križ je pa naredil kamniški kovač Janez Wider. Leta
1719. je Gregor Maček zidal novo župnišče od 27. aprila do 28. septembra,
s 6- 9 zidarji. Drugo leto so delo dokončali. Tesarski mojster je bil Jakob
Beličar v Nevljah, mizar Josip Bergant, kovač Janez Wider iz Kamnika, stekla-
Mihael Kališnik iz Kamnika. Leta 1733. so pripravljali les in deske za novo
župno cerkev sv. Martina., naslednje leto pa so začeli zidati cerkev. Zidal
je ljubljansski mojster Gregor Maček. Pričeli so v ponedeljek 29. marca.
Leta 1735. so nadaljevali zidanje od 14. marca dalje. leta 1736. so položili
opeko za tlak in zidali novo kripto. Leta 1737. so oskrbeli nova stranska
oltar/presv./Imena/Jezusovega/na/loka/n/ dva stranska oltarja, ki sta bila
prej na šutni v Kamniku. 1738. so plačali klopi in sliko za veliki oltar. Leta
1744. so kupili oltar Angela varuha iz volila Jurija Aramarja. Ta oltar je
bil prej v cerkvi sv. Jožefa na Žalah na listovi strani in je bil posvečen sv
Boštjanu. leta 1756. ko je bila 21. junija nevihta, je zvonilo neprenehno
od ene do sedmih. Počil je večji zvon z letnico 1479. Popravili so gav Ljub-
ljani in ga popravi. Leta 1740 je izdelal ljubljanski
meščan Andrej Jeraj novo uro za župno cerkve. Leta 1758. so napravili
na zvoniku novo streho iz hrastovih skodel. Ko je l. 1756. počil zvon, so
ga prepeljali v Ljubljano in dali vlititi dva nova, ki so jih obesili 11. okt

bra istega leta.

(po dnevniku župnika M.Paglovca).

V.Steska: Frančišek Mihael Paglovec, IMK XIV., 1904., str.56 do63.

Omemba l.171(6?) zvonika. M.Zois, korespondent C.K. zap.št.28,2.3.1915

4. sti tip kot na poti k c. sv. Miklavža na Gradišču. Tudi slikaristi tip iz 1. pol.19.stol. V niši naslikana oblečena Madona z detetom in dva angelja s svečami. Na zunanji fasadi 2 angelja z vencii. Trikotno sleme uničeno. Na straneh na levi sv. Jurij, na desni kamenjane sv. Stefana. V slabem ohranitvenem stanju.

Stele, XXVIII, 21.10.1924, str.25.

Šmartno v Tuhinju - kapela ob potu

Omemba kapele s freskami. M.Zois, korespondent C.K. zap.št.28,2.3.1915